

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΑΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κέμης Μοντεχρήστου»)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Στὴ Παρίσι, ἀπὸ Κακοῦργου- κίου τοῦ Σπυριδίου, διαδύχεται ἡ δίκη τοῦ Βενετέττο Εὐβαλάκη, νεκροῦ κα- κοῦργου, «πλοστογράφου κλπ. κλπ.». Ὁ κατηγορούμενος εἰς βέβαιον ὅτι θὰ κα- τοικισθῆ ἀπὸ θάνατον. Κι' ἄλλος κάποιος ὄργανος προσάτης κατορθώνει νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὴν λαμπτήρα. Καταδικάζεται εἰς αἰ ἰσοθία θανάτου καὶ μετα- φέρεται στὴ φυλακὴ, ὅπου ἀνακαλύπτει σκοτεινὰ μυστήρια γύρω του. Κάποιος ἐπιδημολόγος γι' αὐτὸν, κάποιος ἔχει ἀπαλλάξει νὰ τὸν σώσῃ. Ἀλλὰ πῶς εἶναι ὁ μυστηριώδης αὐτὸς ἄνθρωπος; Καὶ γιὰ τὴν εἰδηλὴν πρῶτον παρουσιάζει ὁ σπουδαιότερος μάρτυς, ὁ Κύμης Μοντεχρήστου, ὁ τρομερὸς, ὁ πανίσχυρος, ὁ ἐκδικητικὸς, ὁ σκοτεινὸς γύρω του... γιὰ τὴν ἐκδικητὴν τοῦ ἑθροῦς του, ἐπι- τία καὶ συμφέρει. Ἢ ἔπειτα ὁ Κύμης Μοντεχρήστου; Ἢ γιὰ τὴν χάριτα εἶσι αἱ ἔργα ἀπὸ τὸ Παρίσι; Ἀνεύρεται ἡ ἐτοιμάζεται νὰ συνεχισθῇ τὸν ἀπὸ τὸν ὄμοιο ἀποστολὴ ἀγῶνα του;... Πῶς μυστήρια, ἀόρατα!... Κι' ὁ Βενετέττο ἔρι- σκεται στὴ φυλακὴ, μίση ἀπὸ σκότος τὸν μυστηριῶν αὐτῶν, συναυλῶν μὲν ἐν κατόπι, μυστηριώδη κι' αὐτὸν κι' ἄλλοι... Ἄξαφν ἐπιπέττειται τὸν Βενετέττο στὴ φυλακὴ ἡ μητέρα του, τὴν ὅποια ἀναχωρεῖ, ἀν καὶ φοροῦσε πω- κὸν πῆλο. Κατορθώνει δὲ νὰ τὴν συγκινήσῃ, σκοπιότητας νὰ τὴν ἐκδικηθῆ καὶ νὰ τὴς ἀρπάξῃ τὴν παρουσία, καὶ τὴς ζητᾷ νὰ ἐπισηρῶσθον, ἐνὸς αὐτῶν μὲ τερῶνον στὸ κάτεργον. Ἐν τῆς μεταφοράς αὐτῆς τὸν καταδικῶν διηγείται τὴν σὴν διεκδικητὴν μίαν Παρισίαν ἐφημερίδα, τὸν κ. ντὲ Μαρσέλ, ὁ διεκδικούμενος ρωσικῶν Γκραντίε. Συγχρόνως ἐπισκέπτεται τὸν δόκτωρα Δαρβινῶν, ὅστις χορηγεῖται τὸν παράφραση ἴβη καὶ ἐτοιμάσαντο τὸς εἰσαγγελά Βιλεφόρ, ὁ Μαξιμιλιανὸς Μορέλ, προκειμένου νὰ τὸ ἀνακοινῶσιν κατὰ τὸ σόβαρ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐδῶ τελίονε ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐφημερεύοντος ἱατροῦ. Ὁ Μαξιμιλιανὸς, θλιμμένος ἀπ' ὄσα διάβασε, ἔβασε πάλι τὴν ἔκθεσι στὸν δόκτωρα, λέγοντάς του:

—Λοιπὸν;... Εἶνε σωστὰ ἄραγε τὰ ὄσα γράφει ὁ ἐφημερεύων ἱατρός;

—Ἐυστυχῶς, ναί! ἀποκρίθηκε ὁ Δαρβινῶν. Ὁ θάνατος τοῦ κ. Βιλεφόρ εἶνε πῶλὸ προσεχὴς, ὅπως ἔχω βεβαιωθῆ κι' ἐγώ. Κι' ἡ φατεινὴ ἔκθειν ἀναλαβὴ τοῦ σαρμενου λογικοῦ του, εἶνε ὡς τὴ στερεὴ ἀναλαβὴ τοῦ λόγου πῶλὸ προκίται νὰ στήσῃ!... Καλύτερα ὅμως εἶσι, κύριε Μορέλ... Ὁ θάνατος γιὰ κείνον, εἶνε ἡ ἄλυτρωσι τοῦ ἀπὸ ζωῆ ἀνωφελεῖ καὶ βασιτανισμένη!... Ἄλλωστε, ἐν ἐξαιρέσει μὲ ἕσας καὶ τὸ ἑαυτοῦ μου, πῶς ἄλλος προκίται νὰ λυπηθῆ γιὰ τὸν χαμὸ του;... Εἶνε εἰς ἔργον πῶλὸ ναυάγιο τῆς ζωῆ!

Ἀκολουθεῖτε λιγιστίμην σιωπῆ. Ὁ κ. Μορέλ πλησίασε αἰ- γαλὰ τὸν δόκτωρα. Ἐοφίετὰ τὰ χέρια του μίση στὰ δικά του. Καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὕφος ἀγωνιώδους λαχτάρας:

—Κύριε Δαρβινῶν, ποτεῖτε ὅτι ἂν νοιώσῃ μίαν ἐξαιρητικὴν συγκίνησιν ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ, θὰ κινδυνέψῃ περισσότερο ἢ ζωῆ του;

—Εἶνε καταδικασμένος πῶλὸ, κύριε Μορέλ! εἶπε σταθερὰ ὁ δόκτωρ. Ὡ- στί, ἂν εἶνε συγκίνησις ἀπὸ χαρᾶς, αὐτὴ, ἄς τοῦ τὴν χορηγήσομεν... Θὰ γλυκάνον εἶσι κάποιος, ἡ ἱκτραμίνες ὡς τὴν ὁρῶναι... τοῦ... Μὰ ἐν εἶνε συγκίνησις ἀπὸ θλίψῃ, τί τὸ ἄρε- λος;... Γιατὶ νὰ ταραξοῦμε ὄμοια τὸ ψυχροχρηστικὸ του;... Γιατὶ νὰ προσ- θέσομε ἕνα φαρμάκι ἀκόμα, στὰ τό- σα φαρμάκια ποῦχει πῆ;

—Ὡ, ὅχι! ἔκανε μὲ ἔξαιρὶ ὁ νέος. Εἶνε χαρὰς συγκίνησις αὐτὴ. Ἄνεκ- λάλητης χαρὰς, μάλιστα... Μὰ... μὰ εἶνε ἀνάμικτὴ ἡ χαρὰ αὐτὴ, καὶ μὲ κάποιον τρόμο, κύριε δόκτωρ!... Ναι, θὰ χαρῆ, μὰ καὶ θὰ τρομάξῃ συγχρό- νως!...

—Δὲν σὰς ἐνώσῃ, κύριε Μορέλ! μουρμούρισε ἀπορῶντας ὁ δόκτωρ. Μὴν εἶστε ἀιγνατικὸς, σὰς παρακα- λῶ, γιὰτὶ μὲ πῆγχι κι' ἐμένα ἡ ἀγῶ- νισ. Πῶ εἶνε δυνατόν νὰ βρεθῆ χα- Ͼά πῶλὸ, στὴ σπαραγμένη ζωῆ τοῦ ἀρρώστου μας;... Ὁ φίλατῶς τοῦ Σαί-ν-Μεράν, πέθανε... Ὁ γερο-ὀπη- ρητὴς του Βαρουᾶ, ὁ δευτέρος αὐτὸς

πατέρας του, πέθανε... Ἡ ἑνοχος οὐζυγὸς του, ἡ κυρία Βιλε- φόρ, πέθανε... Ὁ γυῖος του πέθανε τραγικὰ... Ἡ λατρευτὴ τοῦ κόρη, ἡ Βαλεντίνη του... καὶ... Βαλεντίνη σας... πέθα- νε!... Ὅλοι ὄσοις ἀγαποῦσε ὁ δυστυχισμένος ἀρρώστῶς μου, πέθαναν... Ἡ συμφορά κεραυνόβροχον καὶ τὸν ἴδιον!... Ὑ- στέρα λοιπὸν ἀπ' τὰ τόσα σκοτάδια πῶλὸν τὸν τρυγίζον, πῶ νὰ βρεθῆ θέσις, πῶ νὰ βρεθῆ ἔλπιδα καὶ θέσις γιὰ τὴν χαρὰ; Ἡ δάκρυα, ἀσυγκράτητα πῶλὸ, ὄλοισαν τὰ μάτια τοῦ νέου καὶ κύλισαν ἄβυσθον στὰ μάγουλά του. Ἄρπαξε τὰ χέρια τοῦ δόκτωρος, ἐκθάμβησι γιὰ τὴ μεταμόρφωσι αὐτὴ, τὰ καταπλη- σε μὲ πάθος, καὶ τοῦ φῶνασε σάν τρελλός, σάν πνιγμένος: —Γιατρὶ μου, ἔγινε ἕνα θαῦμα... Ἐνα ἀπίστευτο θαῦμα... Πῶς ὄρες κρατήσατε στὴν ἀγκαλιὰ σας, τὸ ἄμυχο πῶλὸμα τῆς λατρευτῆς μου Βαλεντίνης;... Πῶς ὄρες προσπάθησατε νὰ φουρήτε ἐναντὶ τῆ ζωῆ, στὰ ἀλύγιστα, καὶ ψυχρὰ ἀπ' τὴν πνοὴ τοῦ θανάτου, μέλη τῆς;... Καὶ πῶς κλάψατε, κατόπι, μού μου, ἐπάνω στὴν κρίσι πλάκα τοῦ τάφου τῆς, ἐκεῖ στὸν νε- κρῶσι τοῦ Πέρ-Λαζί;... Κι' ἔπειτα φύγατε σκυρῶς, κλο- νοιμένος ἀπ' τὴ θλίψῃ σας, ἐνὸς ἐγὼ ἐξακολουθοῦσα ἀκίνητ- ὄ- παρατήρητος ἀπ' ὄλους—νὰ κλαίω τὴν πεθαμμένη πῶλὸ Βαλε- τίνη μου;... —Λοιπὸν;... μιλῆστε, κύριε, ἐπιτέλους! Ἐξοφίονε βραγνὰ ὁ δόκτωρ. Ἀπληθῆτε με!... Πνίγομαι!... Γιατὶ μοῦ θυμίζε- τε αὐτὴς τὴς σπαραγτικῆς σκηνῆς: —Λοιπὸν, ἔγινε τὸ θαῦμα, κύριε δόκτωρ!... φῶναξε ἔξελλο- ὦς Μαξιμιλιανὸς. Ἡ Βαλεντίνη ντὲ Βιλεφόρ εἶνε... εἶνε ζων- τανῆ, κύριε δόκτωρ!

Ἐίπατε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ νέος, ἔτρεξε καὶ δέχτηκε στὴν ἀ- γκαλιὰ τοῦ τοῦ μισολιπόμενου Δαρβινῶν, ὁ ὅποιος εἶχε κεραυ- νοβοληθῆ ἀπ' τὸ ἀπίστευτο νέο. Μὲ ὀκρυμμένη τὴν ἐννεγκιμὴ μορφή του ὁ ἀγαθὸς δό- κτωρ, κολυμπῶντας σὲ πηλῆγῃ ἀνέκαρατῆς εὐτυχίας, ἀκούει τοῦ ἑπίσης διεκρυβόμενου νέου νὰ τοῦ διηγῆται τὴς λεπτομέρειες τοῦ ἀπιστίτου ἐκείνου θαύματος: ... Λοιπὸν, γιατρὶ μου, κείνου πῶλὸ ὄλοι νομίζαμε γιὰ θάνα- το, δὲν ἦταν θάνατος... Ἦταν μίαν ἔνσην ληθαργικὴν κατάστα- σιν, ἡ ὅποια παρουσιάζε ὄμοια τὰ συμπτώματα τοῦ θανάτου, χωρὶς ὄ- μως καὶ νὰ σκοτῶνῃ!... Ναι!... Τῆ στιγμῆ κατὰ τὴν ὅποια τὸ κακοῦρ- γο χερί τῆς μητέρας πῶτιζε τὴν κό- ρη μὲ τὸ φονικὸ δηλητήριον, τῆ στι- γμῆ κατὰ τὴν ὅποια ἡ κυρία ντὲ Βι- λεφόρ φαρμάκωνε τὴ Βαλεντίνη, τὸ χερί ἐνὸς μεγάλου καὶ μυστηριώ- δους ἀτόμου μῆκε τὴ μέση, καὶ λῦτρωσε τὸ θῶμα ἀπ' τὸν θῆμο- του... Ναι, ΚΑΠΟΙΟΣ, ὀπερᾶνθρω- πος σγεδῶν, ἄνθρωπος—τιμορῶς τοῦ Κακοῦ καὶ χορηγητῆς τοῦ Καλοῦ— κρυμμένος καὶ παρακολουθῶντας ἀ- παρατήρητος τὴ φριχτὴ αὐτὴ ὀκο- γενεϊσικὴ τραγωδία, μῆκε στὴ μέ- ση κρυφὰ, καὶ κατὰ τὴν κατάλληλῃ στιγμῆ... Πῶτισε τὴ δηλητηριασμένη Βαλεντίνη μου, τὴν ἐτοιμοθάνατη σγεδῶν Βαλεντίνη μας μὲ ἰσχυρὸ ἀν- τίδοτον... Καὶ τὸ σπῆριον αὐτὸ ἀντί- θετον, ἀνάμικτο καὶ μὲ ἄλλο ἔνσηνο ὀπναιτικὸ φάρμακον, ἐξέτελεσε ὀπνῶν ἐδερνετικὸν προορισμὸν: Πρῶτα, ἔκα- νε ἀσφαλῆς τὸ φονικὸ δηλητήριον... Κι' ἔπειτα, ἔβριξε σὲ ληθαργικὴν νάρ- κη τὸ θῶμα, γιὰ νὰ τὸ πιστέμον ἐ- λοί—ὄποιος καὶ τὸ πιστέμων—γιὰ νε- κρῶ!... Κι' ἔτσι, ἐκείνη πῶλὸ ἐπιβου- λητικῆ τῆ ζωῆ τῆς, ἡ ἴδια ἡ μητέρα τῆς θλιπᾶ, νομίζοντας τὴν νεκρὴ πῶλὸ, δὲν τὴν καταβίωξε στὸ μὲλ-

—Λοιπὸν, ἔγινε τὸ θαῦμα, κύριε δόκτωρ. Ἡ Βαλεντίνη ντὲ Βι- λεφόρ εἶνε...ζωντανῆ!...

λον... Νόμιμος πώς την «εξορτώθηκε» όριστικά, και την άφησε ήσυχια για πάντα!

«Όμως, κι' αυτές ακόμη ή έξηγησες, φάνηκαν ανιγαμιακές κι' άκοιτώνθες στον Έκβαθμο Δαρβινού, Μπλέκοντας λοιπόν με έκταση και με άνεκφραστη λαχτάρα τὰ χέρια του, μουρμούρισε:

—Πρός Θεού, κύριε Μορέλ!.. Λυπηθήτε με... 'Ακόμη δέν εννοώ τίποτε, απ' την άπιστευτη αυτή νεκρανάστασι!.. 'Εξηγήθητε μου σαφέστερα, γιατί θά τρελλαθώ!

Τότε ο Μαξιμιλιανός διηγήθηκε στον συνομιλήτη του με κάθε λεπτομέρεια, όλα όσα του είχε διηγηθή ή ίδια ή Βαλεντίνη. Του είπε δηλαδή, πώς ο κόμης Μοντεχρήστος μπηκε κρυφά στον κοιτώνα της κατά τη νύχτα—όπωρισμαμένος για τους δολοφονικούς σκοπούς της κ. ντε Βιλεφόρ κατά της κόρης της—πώς είδε τη μητέρα να ποτίζει την κόρη με δηλητήριο, και πώς την πίπασε κατόπιν ο ίδιος με τό αντίδοτο και με τό ναρκωτικό.

—Ο κόμης Μοντεχρήστος! ψιθύρισε με κατάπληξι ο δόκτωρ. Θά νόμιζε κανένας, ότι ή θεία Δικαιοσύνη ένασκαρώθηκε, στον άνθρωπο αυτόν!

—Κι' ή Θεία Πρόνοια μαζί! έξακολούθησε ο Μαξιμιλιανός. 'Ακούστε με, και θά τό πιστώσετε και σεις... 'Ο κόμης Μοντεχρήστος είχε μαντέψει τούς κακούργους σκοπούς της κυρίας ντε Βιλεφόρ... Για να έξασφαλίσει, έκλεισε, δόλοκληρη την κληρονομία του γένουτος Νοσάρτε προς όφελος του άγοριού της—τό οποίο λάτρευε—σκέφτηκε να δηλητηριάσει την κόρη της τή Βαλεντίνη... Της έδωσε λοιπόν, τη νύχτα εκείνη δηλητήριο... 'Ο κόμης Μοντεχρήστος, που έπαργυρουσίως άπαρτήρητος, έδωσε τή ζωή της δυστυχισμένης νέας, ποτίζοντας την με τό αντίδοτο... Σκέφθηκε όμως, και πολύ σωστά, ότι ή κυρία ντε Βιλεφόρ—βλέποντας άκαρπη την πρώτη δολοφονική άπόπειρά της—θά έξακολουθούσε και στο μέλλον να έπιβουλεύεται τή ζωή της κόρης της... Και στο μέλλον, ύπηρχε πιθανότης να έπιτύχη επέλτους τον καικόβργο αυτόν ακοπή της, χωρίς να βρεθή εύκαιρία πειά γιό, τή σωτηρία του θύματος της... Γι' αυτόν τό λόγο, ο Μοντεχρήστος—θλώντας να δώσει τή βεβαιότητα στην μητέρα, ότι πέτυχε ή δολοφονική άπόπειρα κατά της κόρης της, πίπασε τή Βαλεντίνη με τό ναρκωτικό...

—Όλοι τότε, κι' εσείς ακόμη, καθώς κι' έγώ, τή νομίσαμε νεκρή... Την ένασφίασαμε στον οικουγενειακό τάφο της, τού Περλασαί, κι' ύστερα...
—Κι' ύστερα; διέκοψε με δίπια ο δόκτωρ, βλέποντας τούς διαταγμούς του νέου.

—Κι' ύστερα, έξακολούθησε εκείνος άργά, έμαθα απ' τή Βαλεντίνη τά έξής: "Ότι βρισκόταν σε κατάστασι άνασθησίας... "Ότι δέν ένοιωσε καθόλου τίς λεπτομέρειες της κηδείας της και τό άνασθησιού της... "Ότι εσφυρικά, και κάποια στιγμή, καθώς έυπνούσε απ' τό λήθαργό της, είδε γύρω της μαύρα ακοτάκια κι' ένοιωσε τή δυσοδία και τή μούχλα τού τάφου!... Μά την ίδια έκρήνη στιγμή, κάποιο άνθρωπο, που κρατούσαν αναμμένα δαδιά στα χέρια τους, τήν άνασθησιώναν μαλακά, και τήν έβγαλαν απ' τό κατακοιμησιαμένο φέρετρό της... Κι' έπειτα...

—...Έπειτα;

—"Έπειτα, κι' ακριβώς τήν ίδια ημέρα ο κόμης Μοντεχρήστος ήρθε και μού είπε: "Μαξιμιλιανό, δέν έχεις τό δικαίωμα να πεθάνεις... 'Εκείνη τή όπια λατρεύεις, εινε ζωντανή, σε λατρεύει, κι' όφελιεις να ζήσης προς χάρην της!.. Μην άκούθεις... Δέν πρέπει να πεθάνεις απ' τή θλίψι σου!...
—Κι' ή Βαλεντίνη... Πού βρισκόταν ένταμεταξύ ή Βαλεντίνη, ως σήμερα; ρώτησε ο δόκτωρ.

—Απ' τήν ημέρα που έβγαλαν τή Βαλεντίνη απ' τόν τάφο της, ο άνθρωπος τού Μοντεχρήστου, τήν μετέφεραν και ζή σε μιá έπαυλι, κοντά στη Μοσσαλία... Έκεί, μένει και περιποιείται τόν παππού της κ. Νορτιέ με στοργή κι' φρονιά!

—Μα!... 'Εχετε δίκαιο! υιορμυρίσους σκεπτικός ο κ. Δαρβινού "Έμαθα κι' έγώ τήν εσφυρική άνασθησι τού παρλιτικού αούτό γένουτος απ' τού Παρισι, και παραξενώθηκα που δέν με είδοποιήσας σκεπτικά!

—'Αόκτωρ, συγχωρήστε μας!... "Επρέπε δίως να τήρσομε άπόλυτη μυστικότητα σε όλα αυτά τά διασώματα μας... 'Η άλλόκοτη θείας τής νεκρανάστασης—Βαλεντίνης, ως άνάγκη να κρουθήσαστε κι' απ' τούς πολιτισμότερους ακόμη φίλους μας, όπως εσείς! Και τώρα, πρέπει να σας έξηγήσω τήν άφο-

μή που μ' έφερε εδώ, για να ζητήσω τή συνδρομή σας και τίς συμβουλές σας!

—Είμαι στην άπόλυτη διάθεσι σας, νεαρό μου φίλε! είτε με συγκαίρησι ο κ. Δαρβινού. Μά κάνετε τόσο εύτυχιόμην με τό άνώληστα νέα σας, ώστε δέν σας άρνόυμαι τίποτε άπολόγως!... 'Ο Μαξιμιλιανός Μορέλ ύποκλήθηκε, εύχαριστώντας... "Έπειτα έβγαλε μιá έπιστολή απ' τήν τσέπη του, τήν έδωσε στον δόκτωρα, και τού είπε:

—Διαβάστε τήν, σας παρακαλώ... Τήν έλαβε ή δεσποινίς Βαλεντίνη ντε Βιλεφόρ, πρό πέντε ακριβώς ημερών!

—'Ο δόκτωρ, με ζώρη περιέργεια πήρε τήν έπιστολή, κι' άρχισε μουρμουρίζοντά να τήν διαβάξη:

«Δεσποινίς,
... 'Εσείς που είσατε ή εύπλασγχνία κι' ή αγαθάτης προσωποποιημένες, μάθετε τό έξής: "Ότι στο Παρισι, και στο νοσοκόμο τού κ. Δαρβινού, νοσηλεύεται ένας άνθρωπος έτοιμοθάνατος... 'Ο άνθρωπος αυτός εινε ο πατέρας σας... Και τώρα, έφηγομαι από αίσθημα της καρδιάς σας, να σας οδηγήσουν—'Επρέπει να κάνετε!...

M. X.»

—Τι πράγμα εινε αυτό τό M. X., άραγε; είπε σκεπτικός ο δόκτωρ, μόλις διάβασε τήν έπιστολή αυτή. Μήπως εινε τα άρχικα του όνόματος τού κόμητος Μοντεχρήστου;

—Μαντέψτε σωστά! άποκρίθηκε ο Μαξιμιλιανός. Εινε τα άρχικα στοιχεία τού όνόματος τού Μοντεχρήστου... Αλλάς έγγραφε τήν έπιστολή!... 'Απορούμε, μα τήν άλήθεια, πώς ο ύπερσοφικός αυτός άνθρωπος τά μαντεύει όλα, τά μάθαινει όλα, τά προσφαίνει όλα, χωρίς ούτε να τόν βλέπομε, ούτε να έίρωμε ποδ μινει!

—Και τί άποφάσισε να κάνει ή Βαλεντίνη; ρώτησε ο δόκτωρ.

—"Ω, κύριε Δαρβινού! έαυνάτε ο Μαξιμιλιανός με παράπονο στη φωνή του. 'Εσείς, εσείς που έζητε τή άγγελος εινε ή Βαλεντίνη, πώς μπορείτε να μού κάνετε μιá τέτοια έρώτησι;
—'Ο δόκτωρ άνασπήδησε λαχταραμένος και έξέφωις με γάρ!

—Εινε εδώ, λοιπόν;

—Μάλιστα, κύριε δόκτωρ... Φτιάσαμε με άστραταια ταχύτητα. Παντού, στο δρόμο μας και στους ταχυδρομικούς σταθμούς, τά βρήκαμε όλα έτοιμα από πριν... Τό πάν έκανε, για να διευκολύνη τήν πορεία μας ο παλιόσορος εύεργέτης μας Μοντεχρήστος... 'Ηταν οίνουρος κι' αυτός, ότι ή σπλαγχνική καρδιά της Βαλεντίνης μού θά τήν έσπρωχνε άμέσως προς τόν τόσο ένοχο, και και τόσο δυστυχ ήπατέρα της!... Και τώρα, σας έπαισιολογώ τήν άρχική έρώτησι μου: 'Ο κόμης ντε Βιλεφόρ νομίσε τήν κόρη του νεκρή!... Μήπως λοιπόν, αν τήν διέλαφα μπροστά του, ύπάρχει κίνδυνος θανασίμου κλοισμού;... Μήπως έπιταλονδύ τυχόν, ή τελευταίος του στιγμή, απ' τήν παραχή του;
—'Ο Μαξιμιλιανός δέν πρόλαβε ν' άκούση τήν άπάντησι. 'Η πόρτα τού γραφείου θύαξε τή στιγμή εκείνη, κι' ένας κομφοτός εικασίμενος χρώων περίπου μπηκε μέσα βλέποντας τόν κ. Μορέλ ύποκλήθηκε, ένδ ένα όδρό μεδίαμα φώτιος τό αγαθό και συμπαθητικό πρόσωπό του.

—Κύριε Μορέλ, είπε τότε ο δόκτωρ στον Μαξιμιλιανό, ως ψωθήσω τόν γυίο μου, γιαιτόν κι' αυτόν, όπως ο πατέρας του... 'Αγαπήστε τον όπως αγαπάτε εμένα, γιατί αξίζει πραγματικά τήν αγάγη σας!

—'Εστρεψε ύστερα πρός τόν νεώφερο νέο, και τού είπε:

—Φρειδερίκε, σφιξε, παιδί μου, τό γέρι τού κυριού Μορέλ. Εινε μιά απ' τίς ευγενέστερες καρδιές που έχω συναντήσει ως τώρα!

—'Οι δύο νέοι κοιτιζόμενοι κατάματα τώση άγιότης, τόσας παρθενικός ένθουσίαιους, και τόση ένεργητικότης έλαμψαν στίς μορφές και τών δύο τους, ώστε θά τους νόμιζε κανένας ως άδέλφια.

—'Η τρέσε αυτές ένλεκτες φωνές, θάλασσά τότε άρεκέτα έγάρδια λόγια άγάπης κι' άλλήλοεικτιμώσεως. "Έπειτα, ο κ. Δαρβινού ρώτησε τή γυίο του:

—'Η ήθελες κι' ήλιθες, παιδί μου; Συμβαίνει άραγε τίποτε;

—Πατέρας μου, πρό λίγους ο νοσοκόμος ήρθε και με φώναξε να τρέξω άμέσως κοντά στον κ. Βιλεφόρ.

—Λοιπόν; διέκοψε με άγανάτι ο δόκτωρ.

—'Ο κύριος Μαξιμιλιανός Μορέλ.

—Πήγα, πραγματικά... 'Ο δυστυχισμένος παράφρων Ένωιαθ τὸ θάνατο κοντά του... Παραμίλησε... Ζητούσε επίμονα νὰ κληθῆ στὸ προσκεφάλου του ὁ Εἰσαγγελεὺς... Κάποια ἐκμυστηρευ-
 ῖ, ἔλεγε, εἶχε νὰ τοῦ κἀνῃ... Κι' ἦρθα νὰ σὰς ἀνακοινώσω αὐ-
 τὴ τὴν περίπτωση, γιὰ ν' ἀποφασίσετε ἐσείς, τί πρέπει νὰ γίνῃ!
 Χλωμός ὁ δόκτωρ, ἀλλάξε ἕνα βλέμμα συνειδησέως μὲ τὸν
 Μαξιμιλιανό. Ἔπειτα εἶπε :

—Ναί, θὰ τρέξω ἀμέσως, παιδί μου... Ὅθι πάω νὰ βεβαιωθῶ
 μόνος μου, γιὰ τὴν κατάστασι τοῦ κ. ντὲ Βιλεφόρ... Εἰσαγγε-
 λές σήμερα εἶνε ὁ κύριος Φλαμπουάν... Κάποτε τοῦ φάνηκα
 πολὺ χρήσιμος... Κι' ἂν τὸ καλέση ἡ ἀνάγκη, πιστεύω νὰ ξεχτῆ
 νάρθη ἐδῶ!

Ἔτραξε ὕστερα στὸν Μαξιμιλιανό :
 —Καί σὲ σὰς λέγω, κύριε Μορέλ, ὅτι μπορεῖ ὁ ἀσθενὴς νὰ
 ὑποστῆ τὴ συγκίνησι τῆς ἀπροσδοκίτου ἐμφανίσεως τῆς κῆ-
 ρου... Μία φορὰ, ἐπιβέβη ζωῆς δὲν ὑπάρχουν γιὰ τὸν δυστυ-
 χῆ αὐτόν... Ἄς τοῦ ἐπιτρέψωμι λοιπὸν ν' ἀκούσῃ—στὶς τελευ-
 ταιὲς του αὐτὲς στιγμῆς—τὰ στοργικὰ καὶ παρήγορα λόγια
 τῆς κόρης του!

—Ὅστε νὰ τρέξω νὰ τὴν φωνάξω ;... εἶπε ὁ κ. Μορέλ. Βρί-
 σκεται τὴ στιγμὴ αὐτῆ, στὸ ἐπίτι τῆς ἀδελφῆς μου κυρίας
 Ἐρβῆ!

—Τότε ἂς ἔλθουν κι' ἡ δὴ δύο τους, ἀπόψε... Ὅθι διατάξω νὰ τοὺς
 ἐτοιμάσουν ἕνα δωμάτιο νὰ μείνουν... Προετοιμάστε, ἐνωσται,
 κι' ἐσεῖς τὴν ἀτυχῆ Βαλεντίνη γιὰ τὸν προσεχῆ θάνατο τοῦ πα-
 τέρα της... Ὅταν θὰ κρῖνω ὅτι εἶνε
 κατάλληλη ἡ στιγμή, θὰ τὴν φωνά-
 ξω στὸν θάλαμό του... Ὁρεβουάρ,
 κύριε Μορέλ!... Κι' εὖ, Φρειδερίκη,
 ἔλα μαζί μου... Ὅθι ἐξετάσωμε μαζὶ
 τὴν κατάστασι τοῦ κ. ντὲ Βιλε-
 φόρ!

ἔταση, ἂν ὀφείλει νάρθη ἡ δὴ κι'... Πῶς ὀνομάζεται ὁ σημερι-
 νὸς αὐτὸς Εἰσαγγελεὺς ;...

—Κύριος Φλαμπουάν! ψιθύρισε ἔκθαμβος, καὶ τρομαγμένος
 ἀπ' τὴν ἀπίστευτὴν ἔξαισι τοῦ ἀρρώστου, ὁ δόκτωρ.

—Χμ... Ὁ κ. Φλαμπουάν!... Ὁ παλαιὸς μου ὀφιστάμε-
 νος!... ψιθύρισε ὁ κ. Βιλεφόρ ειρωνικά.

Κι' ἔπειτα μὲ ἀνεκφραστὴ ἀξιοπρέπεια πρόσθεσε :

—Καλέστε τὸν σφοδρὰ, κύριε Δαρβιγνύ... Μοῦ ὀφείλει πολ-
 λὲς εὐεργεσίες, ὁ παλαιὸς αὐτὸς ὀφιστάμενός μου... Καὶ δὲν
 πιστεύω νὰ φανῆ τόσο ἀχάριστος σὲμένα... σὲμένα, ποῦ, ἐ-
 πιπέλους, ψυχορραγῶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ!...

Στὸ πρόσωπό του ἦταν χυμὴν νεκρικὴ γλωμάδα. Σώπασε
 μερικὲς στιγμῆς. Ἦθελε νὰ ξεκουραστῆ λίγο, καὶ νὰ συγκεν-
 τρώσῃ τίς σκάρπες, καὶ τρομαγμένος ἀπ' τὴν προσέγγισι τοῦ
 θανάτου ἰδέεος του. Ἐπειτα, ἐξακολούθησε ἀργά-ἀργά :

—Δόκτωρ, σοῦ ὀρκίζομαι ὅτι σπουδαιότερος λόγος μὲ κάνει,
 νὰ θέλω τὴν παρουσίαι τοῦ Εἰσαγγελεῶτος ἐδῶ... Ἔστω, ὅμως...
 Μὴ τὸν καλέτε... Δώστε μου μόνον μελάνη καὶ χαρτί... Ὅθι
 τοῦ γράψω δύο λόγια... Αἰθανώμαι τὴ δύναμι νὰ γράψω!

—Ὅπως ἐπιθυμεῖτε, κύριε ντὲ Βιλεφόρ! εἶπε πρόθυμος ὁ
 Δαρβιγνύ. Ὁ ἴδιος ὁ γιούος μου, μάλιστα, θὰ ἐπιφορτισθῆ νὰ
 μεταφέρῃ τὴν ἐπιστολή σας, ἀσφαλῶς... Ἦσυχαστε!

Εἶπε κατόπι νὰ φέρουν τὰ ἀναρτήματα γιὰ τὸ γράμμα τῆς
 ἐπιστολῆς. Σκυμμένος στὸ χαρτί τώρα, ὁ Βιλεφόρ, ἔγραφε ἀρ-
 γά-ἀργά καὶ μοιροῦριζε :

—Μάλιστα. Πρέπει νὰ μαθευ-
 τοῦν ὅλα... Τὸ ὄνομα τοῦ Βιλεφόρ
 εἶνε καταραμένο... Γραμμένο κατ-
 στὴν πλάκα τοῦ τάφου ἀκόμα, εἶ-
 νε σὰν μιά ἀτιμωτικὴ κηλίδα γι'
 αὐτὸν τὸν τάφο!... Καὶ δὲν θέλω
 νὰ μοῦλην περισσότερο τὸν τάφο
 τῆς!

—Μὰ ποιανῆς λοιπὸν τάφο, κύ-
 ριε ντὲ Βιλεφόρ ; ρώτησε σκιρ-
 τάντας ὁ δόκτωρ.

Ἐκεῖνος δὲν ἀποκρίθηκε. Ἐ-
 ξακολούθησε νὰ εἶνε σκυμμένος
 στὸ χαρτί, καὶ νὰ γράφῃ σιγά-σι-
 γά.

Ὅταν τελείωσε, τῆρε τὸ βουλο-
 κέρι ποῦ τοῦ πρόσφερε ὁ κ. Δαρβι-
 γνύ, ἔκλεισε τὸν φακέλο, καὶ τὸν
 σφράγισε μὲ τὸ δαχτυλίδι του. Ἐ-
 πείτα, ἔβαλε προσεχτικὰ πάλι τὸ
 δαχτυλίδι στὸ δαχτύλο του, ἔδωσε
 τὴν ἐπιστολή στὸν Φρειδερίκο—τὸν
 υἱὸ τοῦ κ. Δαρβιγνύ—καὶ τοῦ εἶπε :

—Τρέξτε, κύριε... Δώστε τὴν στὸν
 κ. Φλαμπουάν... Βιστώριε, γιὰτὶ ὁ
 θάνατος δὲν περιμένει!

Ὁ κ. Δαρβιγνύ ἀκολούθησε ἀ-
 παρατήρητος τὸν Φρειδερίκο. Στὸν
 διάδρομο τὸν σταμάτησε, καὶ ζήτη-
 σε τὴν ἐπιστολή, ἔγραψε κι' αὐτὸς
 λίγα λόγια ἐπάνω της, καὶ τοῦ
 τὴν ἐξανόθησε κατόπι.

Τὴν στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποῖα ὁ
 νέος εἶχε ἀπομακρυνθῆ περὶ, ὁ δό-
 κτωρ εἶβε νὰ καταφθῆσθαι ὁ Μο-
 ρέλ μὲ τὴ Βαλεντίνη καὶ μὲ τὴν
 κυρία Ἐρβῆ.

Ἐσαβλέποντας τὴν δεσποινίδα
 ἔλασε λύπης δοκιμάσει, γιὰ τὸν ὄντων θάνατο τῆς, ὅστε ἡ συγ-
 κίνησις τὸν ἐπληγε τώρα πού τὴν ἔβλεπε ζωντανή.

Ἡ Βαλεντίνη, ιτυμένη μὲ πένθος βαρὺ, γονάτισε μπρὸς στὸν
 κατασκευαστικὸ λευκόμαλλο δόκτωρα. Κι' αὐτὸς, ἀκούμπων-
 τὰς τὸ κεφάλι της στὸ χέρι του ποῦτρεμε, ψιθύρισε :

—Εὐλογημένη νὰ εἶσθε, φίλτατε μου κόρη! Ὑπῆρξατε ἕνας
 ἄγγελος, ποῦ βρέθηκε, χωρὶς κι' ὁ ἴδιος νὰ ξέρῃ πῶς, μὲσά
 στὴν ἐνοχῆ ἐκείνι οἰκογένεια... Εὐλογημένος ἐπίσης νὰ εἶνε, κι'
 αὐτὸς ποῦ σὰς ἐσώσε!

—Ποῦ εἶνε ὁ πατέρας μου ; ρώτησε δειλὰ ἡ νέα.

—Θὰ τὸν δῆτε, εἰσπαιόν... Ἐλευθέρω καθῆνον ἦρθατε νὰ ἐκ-
 τληρώσατε ἐδῶ... Ἡ εὐγενικὴ ψυχὴ σας τὰ ἔχασε ὅλα... Καὶ
 σὰς ἔκανε νὰ θυμηθῆτε μόνον τὰ βάρσανα τοῦ δυστυχούς αὐτοῦ,
 τοῦ ὁποίου φέρετε τὸ ὄνομα... Ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ—δὲν σὰς τὸ
 κρῦβω—ὡς ἀβρίο βῆχι ἐγκαταλείπει τὴ γῆ αὐτῆ τῶν θλιψέων
 καὶ τῶν δυστυχῶν, στὴν ὁποία ζοῦμε ὅλοι μας... Εἶβε νὰ
 βρῆ τὴν ἀνάπαισι καὶ τὴν ἀνακούφισι, κοντὰ στὸν Δημιουργὸ
 μας!

—Ἄχ, πατέρα μου!... στέναξε ὀδυνηρὰ ἡ νέα. Γιατὶ ἀργοπο-
 ροῦμε ἔτσι, σεσάθε μου κύριε Δαρβιγνύ ;... Γιατὶ δὲν μὲ ὀδη-
 γήτε ἀμέσως κοντὰ του ;

—Δικαιολογῶ τὴ λαχτάραι σας, κόρη μου! τῆς εἶπε τρυφερά

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΤΟΥ Κ. ΝΤΕ ΒΙΛΕΦΟΡ

Σηκωμένος ἀπ' τὸ κρεβάτι του ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ, καθόταν σὲ μιά πολυθρόνα σκυφτός καὶ μὲ τὸ πρό-
 σῶπό του βυθισμένο στὰ δύο του χέρια Φαινόταν ἀναίσθητος στοὺς
 γύρω θορύβους, κι' ὁ κρότος τῆς
 πότας ποῦ ἀνοιγόκλεισε, δὲν τὸν
 ἐνόηλσε, οὔτε τὸν ζύπνησε ἀπ'
 τὴν ἠθικὴ νάρκη του.

Ὁ Δαρβιγνύ μὲ τὸν Φρειδερίκο,
 τὸν κύττασαν λίγες στιγμῆς ἀπὸ
 μακριὰ. Ἄλλασαν μερικὲς λέξεις
 χαμηλόφωνα μὲ τὸν νοσοκόμο, καὶ
 πλῆσισαν κατόπι τὸν ἄρρωστο. Ὁ
 κ. Δαρβιγνύ ἐγένεψε στὸ γιού του
 νὰ μείνῃ ἀκίνητος, κι' ὁ ἴδιος ἀ-
 κούμπησε ἑλαφρὰ τὸ χέρι του στὸν
 ὄμο τοῦ πρώην Εἰσαγγελεῶτος :

—Υποφέρετε λοιπὸν, κύριε ντὲ
 Βιλεφόρ ; τὸν ρώτησε μαλακά.

Ἐκεῖνος σκίρτησε, στὴν ἐπαφῆ
 καὶ στὸν ἦχο τῆς φωνῆς. Σηκώσας
 τὸ κεφάλι του καὶ προσήλωσε τὰ
 γλαυωμένα μάτια του στὰ ὤματα τοῦ
 δόκτωρος. Ἔσφιξε ὕστερα τὸ στήθος
 του μὲ ὑπερτάτη ἀγωνία, καὶ μουρ-
 μούρισε ὑπόκαθα :

—Ὅταν κόλασι τὸν βασάνων βρίσκομαι!... Μά... εὐτυ-
 χῶς... νοιάθω τὸν θάνατο κοντὰ μου... Ἐπίπλω νὰ μὴν μπο-
 ρέω, αὐτὴ τὴ φορὰ, ἡ ἐπιστήμη σας νὰ μοῦ τὸν διώξῃ, γιὰτὶ
 μού... Ὡ, τὸν θέλω... Τὸν θέλω τὸν θάνατο, τώρα... Εἶνε
 λυτρωτὴς, γιὰ μένα!

Ἐνωῖς νὰ πνίγεται τώρα Γάντζωσε τὰ σπασασμένα δα-
 χτύλα του στὸ λαρύγγι του, ἐροῦθηξε τραχεῖα, μὲ ἀγωνία, κι'
 ὕστερα τραύλισε :

—Ἡ παράκλησί μου ἐκτελέστηκε... Ὡ, δὲν μπορῶ νὰ δι-
 ἀτάσω πειὰ, σὰν ἄλλοτε!... Ἐκτελέστηκε λοιπὸν, ἐπιτέλους,
 ἡ θερμὴ παράκλησί μου ;... Καλέσατε ἐδῶ τὸν Εἰσαγγελεῖ!

—Κύριε ντὲ Βιλεφόρ, εἶπε σοβαρὰ ὁ δόκτωρ, πρὶν τὸν καλέ-
 σῃ ἡ ὑπέρτασι τῆς ἀδείαι μου... Κι' ἐγὼ ἦρθα κοντὰ
 σας, γιὰ νὰ βεβαιωθῶ ἂν πραγματικὰ συντρέχουν λόγοι νὰ ἐ-
 νοχῆσομε τὸν Εἰσαγγελεῖ...

—...Καὶ σπουδαιότεροι μάλιστα λόγοι, κύριε Δαρβιγνύ! ὀρ-
 λιάε ὁ κ. Βιλεφόρ.

Σηκώθηκε κατόπι ὀρθὸς, ὄρθως ὑπερήφανος—καὶ μὲ ὑπερ-
 νόνηρη προσάθεια—τὸ καμπουριαστὸ κορμί του, καὶ πρόσ-
 θεσε :

—Ὅταν ἕνας ἄνθρωπος σὰν κι' ἐμένα, ποῦ κάποτε ἤμουν πα-
 νίσχυρος δικαστικὸς ἀξιωματικός, ἔτῃ ἐδῶ τὸν ἀνικαταστά-
 τη μου, θὰ πῆ πῶς εἶνε ἀπόλυτη ἀνάγκη νάρθη!... Κι' ὅταν
 τὸν καλῶ ἐγὼ, αὐτὸς δὲν πρέπει οὔτε νὰ σκεφθῆ, οὔτε νὰ δι-

—Υποφέρετε, λοιπὸν, κύριε ντὲ Βιλεφόρ ;...

ὁ Δαρβινγύ, Σὰς παρακαλῶ ὅμως νὰ κάνετε λίγη ὑπομονή ἀκόμη!

Κι' εὐθὺς ἀμέσως, στρέφοντας πρὸς τὸν Μαξιμιλιανό, τοῦ εἶπε:

—Κύριε Μορέλ, ἔστειλα τὸ γυιὸ μου στὸν Εἰσαγγελέα... Πολὺ ἐπιμένει σ' αὐτό, ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ, κι' ἀναγκάστηκα νὰ ἰκανοποιήσω τὴν ἐπιθυμίαν του!

—Ζητεῖ κοντὰ τὸν Εἰσαγγελέα, ὁ πατέρας μου; διέκοψε τρυμαγμένη ἡ Βαλεντίνη. Τί συμβαίνει λοιπόν, Θεέ μου;

—Δὲν ξέρω, δεσποινίς! ἀποκρίθηκε ὁ Δαρβινγύ. Ἀπὸ μερικές ὁμας φράσεις του, κατάλαβα ὅτι θέλει νὰ ἀπανορθώσῃ κάποιον ἀδικία του... Τί εἴδους ἀδικία εἶν' αὐτή, καὶ ποῖο ὑπῆρξε τὸ θῆμα της, δὲν μπόρεσα ν' ἀντιληφθῶ!

Ἡ Βαλεντίνη λαχάνιαζε. Ἡ κρισιότης τῶν στιγμῶν ἐκείνων, καὶ τὸ ἐπίπνο μακρὸ ταξίδι της, τὴν εἶχαν ἐξαντλήσει. Τὰ γόνάτα της λύγιζαν. Ὁ δόκτωρ πρόσεξε τὴν καταστάσι τῆς. Καὶ παίρνοντας ὕψος ἰκετευτικό, τῆς εἶπε:

—Ἀποουρήθε τώρα, δεσποινίς, σὰς παρακαλῶ... Ἐτοίμασα ἕνα δωμάτιο γιὰ σὰς καὶ γιὰ τὴν κυρίαν Ἐρβώ. Πρέπει ν' ἀναπαυθῆτε λιγάκι... Καὶ μόλις ἡ κατάστασι τοῦ πατρὸς σας τὸ ἐπιτρέψει, θὰ σὰς φωνάξω ἀμέσως κοντὰ του... Σὰς τὸ ὑπόγειο!

Ἔμειναν μόνοι τώρα, ὁ δόκτωρ κι' ὁ κ. Μορέλ. —Παράξενα πράγματα κλείνει αὐτὸς ὁ κόσμος, κύριε Μαξιμιλιανέ!... εἶπε ὁ δόκτωρ. Φανταστήθε, ὅτι ἀπὸ πατέρα σάν τὸν κ. ντὲ Βιλεφόρ, γεννήθηκε ἕνα ἀγγελοῦδι σάν τὴ Βαλεντίνη!

—Ἡ μητέρα της ποιάς οἰκογενείας ἦταν πρὶν γίνεῖ κυρία ντὲ Βιλεφόρ; ρώτησε σκεπτικὸς ὁ κ. Μορέλ.

—Λεγόταν δεσποινίς ντὲ Σαιν-Μεράν! ἐξήγησε ὁ δόκτωρ. Δὲν τὴν γνώρισα καλά-καλά... Ξέρω ὅμως, ὅτι ἦταν μιὰ τομηρὴ γυναίκα, πολὺ φιλοδοξή, καί... καὶ ἀνταξία τοῦ ἀνδρὸς τὸν ὁποῖο διέλεξε γιὰ σύζυγό της!

—Ἡ γιαγιά της Βαλεντίνης ὅμως, ἡ μαρκησία ντὲ Σαιν-Μεράν, ἔμαθα ὅτι ἀγαποῦσε πολὺ τὴν ἐγγονή της! διέκοψε ὁ Μαξιμιλιανός.

—Ἐἶνε ἀληθινὸ αὐτό! παραδέχτηκε ὁ δόκτωρ. Ἐἶχε παραξενέψει ὅμως ἀπ' τὰ γρησατεῖα της, κι' ἦταν ἐπίσης πολὺ ὑπερήφανη γιὰ τὸ ἀριστοκρατικὸ αἷμα της... Λίγο ἔλειψε νὰ ἀναγκάσῃ τὴ Βαλεντίνη σὲ γάμο, τὸν ὁποῖο ἡ νέα ἀποστρεφόταν!

—Ὡ, τὸ θυμοῦμαι αὐτό! μουρμούρισε μὲ συγκίνησι καὶ ταραχὴ ὁ Μαξιμιλιανός. Μοῦ τῶραψε ἡ θία ἡ Βαλεντίνη μου... Ἐγραψε στὴν ἐπιστολή της:

«Ὅτι τὰ δάκρυά μου, οἷτι ἡ ἱκεσίς μου, κινῶσαν νὰ κλινοῦσιν τὴ φέλιχ τῶν δικῶν μου... Μὲ ἀναγκάζουν σὲ γάμο, τὸν ὁποῖο ἀποδοκμαζῶ ἢ ψυχὴ μου»...

Κρότος ἀμαθιοῦ ἀκούστηκε.

—Θὰ εἶνε ὁ Φρειδερίκος! εἶπε ζωηρὰ ὁ δόκτωρ.

Καὶ τρέχοντας πρὸς τὸ παράθυρο, παραμέρισε τὴν κουρτίνα καὶ κτύπησε. Ἐπειτα εἶπε:

—Αὐτὸς εἶνε... Τὸν ἀνυποδέει μάλιστα κι' ὁ κύριος Φλαμπουάν... Ὁ Εἰσαγγελεὺς!

Λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἀργότερα, ὁ Μαξιμιλιανός κι' ὁ Φρειδερίκος κατέβηκαν στὸν κῆπο. Ὁ οὐρανὸς ἦταν ἀνεφελος. Ἐπικρατοῦσε ὅμως τὸν ἐξομολογησῶν τοῦ κ. ντὲ Βιλεφόρ, ὁ ἀσπρὸς οὐρανὸς τοῦ κ. ντὲ Βιλεφόρ.

Στὸ δωμάτιο τοῦ δυστυχιοῦς τρελλοῦ, βρισκόντουσαν τώρα ὁ δόκτωρ κι' ὁ Εἰσαγγελεὺς. Λίγο παχύς καὶ λίγο βαρὺς ὁ κ. Φλαμπουάν, ἔμοιαζε περισσότερο σάν ἐπαρχιώτης συμβολαιογράφος, ἐνῷ ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ ἦταν τραγὸς, ἀγέρωχος, καὶ παγερὸ παραιοασιατικὸ πρὶν παραφρονῆσει.

Βλέποντάς τους νὰ μπαίνουν στὸ δωμάτιο τοῦ κ. ντὲ Βιλεφόρ, κινήθηκε ζωηρὰ ἀπ' τὸ κἀθισμά του. Προχώρησε ἕνα βῆμα κρατοῦσε ὑπερήφανα στυλωμένο τὸ διάφανο σκεδὸν καὶ κοκκαλιάρικο σάμα του. Θὰ τὸν νόμιζε κανένας σάν ἀξιοπρεπὴ ἀριστοκράτη, ποῦ ὑποδέχεται ἐπισκέπτας στὸ λαμπρὸ του μέγαρο.

Μπρὸς τὴν ἀφάνταστὴ αὐτὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ παλαιοῦ προσημαμένου του, ὁ κ. Φλαμπουάν ἔχεσσε ὅτι βρισκόταν ἀπέναντι ἐνὸς τρελλοῦ, καὶ ἐγκληματίου συγχρόνως. Ὑποκλίθηκε λοιπὸν μὲ εὐλάβεια, καὶ μὲ κατάνει μαζί:

—Κύριε, ψιθύρισε, ἐκφράσατε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μὲ δῆτε... Ἐ-

πνεῦσα πρόθυμα νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὴν ἐπιστολή, στὴν ὁποία μοῦ γνωστοποιήσατε πρὸ ὀλίγου αὐτὴν ἐπιθυμίαν σας... Ἐγὼ μαι Εἰσαγγελεὺς τώρα, κύριε... Μὰ δὲν ξεχνῶ, ὅτι ὑπῆρξα κάποτε φίλος σας καὶ μαθητῆς σας... Καὶ ὑπερπαρασέβουμαι γι' αὐτό!

Ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ ὑποκλίθηκε, εὐχαριστῶντας τὸν κ. Φλαμπουάν συνεχίσει:

—Ἐπιθυμεῖτε νὰ ἐξομολογηθῆτε κάτι... Μὲ πῶς ἰδιότητά μου θὰ ἔχω τὴν τιμὴ νὰ σὰς ἀκούσω... Ὡς παλιὸς φίλος σας, ἢ ὡς Εἰσαγγελεὺς κι' ἀντιπρόσωπος τοῦ Νόμου...

—Ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Νόμου, κύριε! εἶπε σταθερὰ ντὲ Βιλεφόρ. Κι' ἂν δὲν ἔχετε καμμιά ἀντίρρηση, ἐπιθυμῶ νὰ εἶνε παρὼν κι' ὁ κ. Δαρβινγύ!

—Ἐφόσον δὲν πρόκειται περὶ μυστικῶν, σχετικῶν μὲ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Κράτους, δὲν ἔχω καμμιά ἀντίρρηση! ἀποκρίθηκε ὁ κ. Φλαμπουάν.

Ἐνα ἀχνὸ χαμόγελο μωρόφτισε τὰ στεγνὰ χεῖλιά τὸ παραφρόνως. Ἐπειτα, πῆρε πάλι τὸ ψυχρὸ κι' ἀξιοπρεπὲς ὕψος του, κι' εἶπε:

—Κύριε, σὲ λίγο πεθαίνω... Σὲ λίγο ἐμφανίζομαι μπρὸς στὸν Δικαστὴ τῶν δικαστῶν τῆς γῆς, καὶ θέλω νάχω τὴ συνείδησίν μου ἀνακουφισμένη ἐντελῶς... Ἐκείνο ποῦ πρόκειται νὰ ἐξομολογηθῶ ἀκόμη, εἶνε ὅτι ἐγὼ—ἐγὼ ὁ Εἰσαγγελεὺς ντὲ Βιλεφόρ διέπραξα κι' ἄλλο ἕνα ἀκόμη... Ἐγκλημα!...

Ὁ κ. Φλαμπουάν σκίρτησε. Ὁ κ. Δαρβινγύ συγκλονίστηκε. Κι' ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ, σκοπίζοντας τὸν ἰδρώτα ἀπ' τὸ χλομὸ τοῦ μέτωπο, ἐξακολούθησε:

—Συγχωρήστε με ἂν μιλῶ μὲ κάποια δυσκολία... Χθὲς ἦμουν παράφρων, ἀβῆρο θὰ εἶμαι νεκρός... Ὑπάρχουν μερικὰ ὄντομα, κύριοι, τὰ ὁποῖα κηλιδώνουν μὲ αἰωνία ἀτιμία τὸν κάτοχό τους... Ἐνα ἀπ' τὰ ὄντομα αὐτὰ, εἶνε πειά-χάρις σὲ μένα καὶ στὴ γυναίκα μου—εἶνε, λέγω, καὶ τὸ δικό μου! Ὁ κ. Δαρβινγύ ἔκανε κάποιο κίνημα, σάν νάθελε νὰ ἐμποδίσῃ τὸν κ. ντὲ Βιλεφόρ νὰ ἐξακολουθήσῃ Ἐκείνος ὅμως, θλοσυρὸς καὶ τραγὸς, πρόσθεσε:

—Ἀφήστε με, κύριε δόκτωρ, νὰ μιλήσω... Ξέρω τί λέω!... Μάλιστα, κύριοι: Τὸ ὄνομα ντὲ Βιλεφόρ εἶνε ἄτιμο πειά... Ἀπόδειξις, ὅτι κι' ὁ θῖος ὁ πατέρας μου θέλησε νὰ τὸ ἀλλάξω!... Γόγγυσε σάν νὰ ποιοῦσα φριχτὰ ἡ ψυχὴ του, κι' ἐξακολούθησε:

—Κύριε Φλαμπουάν, ἐγὼ τὸν ὁποῖο ἐπὶ εἰκοσιπέντε χρόνια ἔτρεψαν ὀλοῦ... ἐγὼ τὸν ὁποῖο θεωροῦσα ὡς τὸν πῖο αὐστηρὸ καὶ δικαιοῦ ἀντιπρόσωπο τῆς Δικαιοσύνης, διέπραξα—κατὰ τὸ 1814—ἕνα ἔγκλημα ἀπίσιον: Προκάλεσα τὴν καταδίκη σὲ ἰσοθία θανάτου ἐνός νέου, τὸν ὁποῖο ἤξερα ἀπὸ πρὶν ὡστόσο, ὅτι ἦταν ἐντελὸς ἀθῶος!

Βλέποντάς τους νὰ μπαίνουν στὸ δωμάτιο τοῦ κ. ντὲ Βιλεφόρ, κινήθηκε ζωηρὰ ἀπὸ τὸ κἀθισμά του...

Μπρὸς τὴν ἀπᾶστροπαι αὐτὴ ἡμολογία, ὁ κ. Φλαμπουάν κι' ὁ δόκτωρ ἀνατρίχιασαν.

—Σὰς πρόσεξε! φρίκη αὐτὴ, ἔ;... εἶπε μὲ σατανικὴ εἰρωνεία ὁ Βιλεφόρ. Ἔχετε εἶκαι, κύριοι, γιατί εἶστε τίμιος χαρακτήρες ἐσεῖς... Ἐνῷ ἐγὼ ὑπῆρξα ἄτιμος... Λοιπὸν, τὸ φριχτὸ μου αὐτὸ κακοῦργημα, τὸ διέπραξα θεληματικὰ, ψυχρὰ, χωρὶς καμμιά τύχη... Καὶ τὸν δυστυχῆ αὐτὸν νέο, τὸν νόμισα γιὰ πολὺν καιρὸ νεκρό... Τὸ φάντασμα τοῦ κατόπιν, πολλές φορές κυντάραιε τὸν ἐνοχοῦ ὅπως ἐγὼ, μὲ τὴν ἐμφάνισίν του... Ἀυτόσο, κύριοι, δὲν εἶχε πεθάνει ὁ ἀτυχῆς αὐτὸς ἰσοθίτης τοῦ κατόπιν... Ζωντάνευσε ἑαφικὰ, μὰ ἡμέρα, κι' ἐκδικήθηκε... Κι' ἐγὼ ἐπίσης, ἔχω τιμωρηθῆ ἔξω ἀπὸ ἐκείνον... Ἐγὼ ὕπστη ἤδη, τὴν τρομερὴ ἐκδίκησίν του!

Τὸ μυαλό τοῦ κ. Δαρβινγύ πῆγε τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὸν κόμητα Μοντεχρήστο. Ὁ κ. ντὲ Βιλεφόρ ἐξακολούθησε μὲ φωνὴ τρυμαγμένη:

—Ἡ πρώτη μου γυναίκα ὑπῆρξε ἐνοχος... Ἡ δεύτερη γυναίκα μου, ὑπῆρξε κι' αὐτὴ ἐνοχος καὶ δολοφόνος, καὶ δηλητηριάστρια... Δηλητηρίασε τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία ντὲ Σαιν-Μεράν, δηλητηρίασε ἕνα ἀφωσιωμένο γερο-ὄνηρητῆ, ὁ ὁποῖος λεγόταν Βαρουαὺ καί... δηλητηρίασε ἐπίσης κι' ἐκείνη... τὴν κόρη μου... τὴ Βαλεντίνη!

Ἐνας λυγρὸς σπαραχτικὸς τὸν συγκλόνισε Ἐπειτα μουρμούρισε:

(Ἀκολουθεῖ)

